

Sygn. akt II PK 327/15

POSTANOWIENIE

Dnia 22 września 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z powództwa V. P. S.
przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej Ministerstwa
[...] w W.
o odszkodowanie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 22 września 2016 r.,
skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w W.
z dnia 12 lutego 2015 r., sygn. akt VII Pa (...),

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od skarżącej na rzecz pozwanego kwotę 120 (sto
dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego
w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w W. VII Wydział Pracy wyrokiem z dnia 12 lutego 2015 r. oddalił apelację powódki V. P. S. od wyroku Sądu Rejonowego w W. X Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 20 listopada 2014 r. oddalającego powództwo o przywrócenie do pracy w pozwanym Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej [...] w W. , umarzającego postępowanie w zakresie cofniętego powództwa oraz orzekającego o kosztach procesu.

W sprawie tej ustalono, że powódka była zatrudniona w pozwanym zakładzie opieki zdrowotnej od 8 kwietnia 2008 r. na stanowisku zastępcy dyrektora ds.

medycznych, natomiast z dniem 1 października 2008 r. została powołana na stanowisko dyrektora. Na początku kwietnia 2014 r. do departamentu zdrowia wpłynęło zawiadomienie z biura ochrony informacji niejawnych [...], że wobec powódki zostało wszczęte postępowanie kontrolne w zakresie dostępu do informacji niejawnych. Po kontroli powódce cofnięto wydane w 2007 r. poświadczenie bezpieczeństwa w zakresie dostępu do informacji niejawnych o klauzuli „poufne/zastrzeżone” oraz nie wydano zgody na dostęp do informacji niejawnych o klauzuli „tajne”. Pismem z dnia 8 maja 2014 r. pozwana odwołała powódkę z zajmowanego stanowiska, co było równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia na podstawie art. 52 § 1 pkt. 3 k.p., z uzasadnieniem, że powódka nie daje rękojmi zachowania tajemnicy, co jest niezbędne na zajmowanym stanowisku.

W takim stanie faktycznym Sądy obydwu instancji uznały, że utrata przez powódkę uprawnień koniecznych do zajmowania stanowiska dyrektora zakładu opieki zdrowotnej nastąpiła z jej winy, co uzasadniało rozwiązanie umowy o pracę w trybie art. 52 § 1 pkt 3 k.p. Powódka udzieliła bowiem odpowiedzi przeczącej na pytanie dotyczące prowadzenia przeciwko jej osobie postępowań o ukaranie za popełnienie przestępstwa lub przestępstwa skarbowego, pomimo że w 2011 r. został jej przedstawiony zarzut popełnienia przestępstwa z art. 228 § 1 k.k. przez Prokuraturę Okręgową w R. i została ona przesłuchana w charakterze podejrzanej. Sąd Okręgowy wskazał, że pozbawienie powódki dostępu do informacji niejawnych uniemożliwiło jej wykonywanie obowiązków dyrektora jednostki organizacyjnej, w której przetwarzane są informacje niejawne, za których ochronę odpowiadała powódka.

Skargę kasacyjną wniosła powódka zarzucając niewłaściwe zastosowanie art. 52 § 1 pkt 3 k.p. w związku z art. 42 ust. 3 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 5 § 1 k.p.k. przez przyjęcie, że cofnięcie przez Agencję Bezpieczeństwa Wewnętrznego poświadczeń bezpieczeństwa w zakresie dostępu do informacji niejawnych było zawinione i uzasadniało rozwiązanie ze skarżącą umowy o pracę bez wypowiedzenia, a także przez przyjęcie, że posiadanie poświadczeń bezpieczeństwa należy do uprawnień koniecznych do wykonywania pracy na zajmowanym przez powódkę stanowisku.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca uzasadniła jej oczywistą zasadnością, ponieważ w obowiązujących przepisach prawa nie sformułowano wymogu posiadania przez kierownika podmiotu leczniczego poświadczeń bezpieczeństwa w zakresie dostępu do informacji niejawnych, a ponadto skarżąca nie miała żadnego wpływu na utratę przedmiotowych poświadczeń. Dodatkowo skarżąca wskazała, iż w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości. W szczególności wyjaśnienia wymaga, czy konstytucyjną zasadę domniemania niewinności wyrażoną w art. 42 ust. 3 Konstytucji RP, obowiązującą w postępowaniu karnym na mocy art. 5 § 1 k.p.k., należy interpretować odmiennie na gruncie przepisów kodeksu pracy, a w szczególności jego art. 52, który posługuje się pojęciem „winy pracownika” oraz czy samo postawienie pracownikowi w postępowaniu karnym zarzutu popełnienia przestępstwa umyślnego, będącego podstawą do wydania decyzji o odmowie wydania certyfikatów bezpieczeństwa uprawniających do dostępu do dokumentów opatrzonych klauzulami „poufne/zastrzeżone” i „tajne” stanowi okoliczność zawinioną przez pracownika, która może być podstawą do rozwiązania stosunku pracy bez zachowania okresu wypowiedzenia z winy pracownika na mocy art. 52 § 1 pkt 3 k.p.. Skarżąca podniosła, że istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości.

Wskazując na powyższe skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz poprzedzającego wyrok sądu pierwszej instancji w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i orzeczenie, co do istoty sprawy, oraz zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie zasługiwała na przyjęcie jej do merytorycznego rozpoznania, ponieważ skarżąca nie wykazała istnienia sformułowanych przesłanek „przedsądu”. Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera żadnego jurydycznego wywodu potwierdzającego słuszność tezy o kwalifikowanym naruszeniu przez Sąd drugiej instancji powołanych przepisów. Chybione zarzuty kasacyjne w rzeczywistości zmierzały wyłącznie do podważenia ustalonego przez Sądy orzekające stanu faktycznego sprawy, co usuwa się spod rozeznania i kontroli kasacyjnej (art. 398³ § 3 oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.; por. postanowienie Sądu Najwyższego z 23 marca 2012 r., II PK 278/11, LEX nr 1214574, czy wyrok Sądu Najwyższego z 5 lutego 2014 r., V CSK 140/13, LEX nr 1458681). Ponadto Sąd Najwyższy podzielił argumenty wskazane w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku o potrzebie posiadania przez osobę zarządzającą zakładem opieki zdrowotnej certyfikatu poświadczenia bezpieczeństwa uprawniającego do dostępu do dokumentów opatrzonych klauzulami „poufne/zastrzeżone” oraz „tajne”. Dopuszczenie do pracy na stanowiskach związanych z dostępem do informacji niejawnych o klauzuli poufne lub wyższej (tajne, ściśle tajne) jest oczywiście uzależnione od uzyskania poświadczenia bezpieczeństwa, co wynika jednoznacznie z utrwalonego orzecznictwa (por. wyroki Sądu Najwyższego z: 9 stycznia 2012 r., III PK 39/11, LEX nr 1163949, oraz z dnia 4 listopada 2015 r., II PK 283/14, LEX nr 1932142). Z judykatów tych wynika, że przez uprawnienia wymagane do wykonywania pracy na zajmowanym stanowisku należy rozumieć wszystkie sformalizowane (potwierdzone dokumentami) wymagania kwalifikacyjne, bez których wykonywanie pracy na danym stanowisku jest niedopuszczalne. Pojęcie to obejmuje nie tylko dokumenty potwierdzające umiejętności fachowe (np. dyplom lekarza lub prawo jazdy kierowcy), ale także wymagane przez prawo poświadczenie (certyfikat) bezpieczeństwa. Podzielając ten pogląd należy podkreślić, że tak pod rządami dawnej ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r. o ochronie informacji niejawnych (jednolity tekst: Dz.U. z 2005 r. Nr 196, poz. 1631 ze zm.), jak i aktualnie obowiązującej ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U. Nr 182, poz. 1228 ze zm.) dopuszczenie do pracy na stanowiskach związanych z dostępem do informacji niejawnych o klauzuli poufne lub wyższej (tajne, ściśle tajne) jest oczywiście uzależnione od uzyskania i

posiadania tzw. poświadczenia bezpieczeństwa ze względu na potrzebę ochrony tajemnic państwowej lub służbowej, które skarżąca utraciła w związku z podejrzeniem popełnienia zawinionego umyślnego przestępstwa i to kwalifikowanego z art. 228 § 1 k.k. Z literalnego brzmienia art. 28 ust. 1 ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r., jak i art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. jednoznacznie wynika, że nie mogą być dopuszczone do pracy ani pełnienia służby na stanowisku albo do wykonywania prac zleconych, z jakimi łączy się dostęp do informacji niejawnych o klauzuli poufne lub wyższej, osób, które nie posiadają poświadczenia bezpieczeństwa.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzekając o kosztach zastępstwa procesowego strony pozwanej w postępowaniu kasacyjnym na podstawie art. 98 k.p.c.